

Важко ступаючи, двоє дроворубів верталися додому крізь сосновий бір. Зимова ніч була особливо холодною. Сніг густо вкотив землю й нависав великими шапками на гіллі дерев. Мороз скував навіть тоненьке пруття. І ліс навколо був нерухомий. Маленька річка, що стікала з гір, замерзла й закам'яніла, коли подих Крижаного Князя торкнувся її.

Було так холодно, що навіть звірі та птахи змерзли та ніяк не могли зігрітися.

— Уф! — загарчав Вовк, шкутильгаючи крізь гущавину. Його хвіст, мов у побитого собаки, мляво теліпався знизу.— Куди тільки дивиться Уряд?

— Ф'їть! Ф'їть! — затьохкала строката Коноплянка.— Бабуся-Земля вмерла. Її покрили білим саваном.

— Земля готується до весілля та приміряє вічальне вбрання,— воркотіли голуби.

Їхні маленькі рожеві лапки майже посиніли від холоду, але вони відчували, що тут захована якась таємниця.

— Нісенітниця! — грубо мовив Вовк.— Я ж сказав, у всьому винний Уряд. А якщо хтось мені не вірить, то я його з'їм.

Вовк був досить практичним і ніколи за словом до батька не бігав.

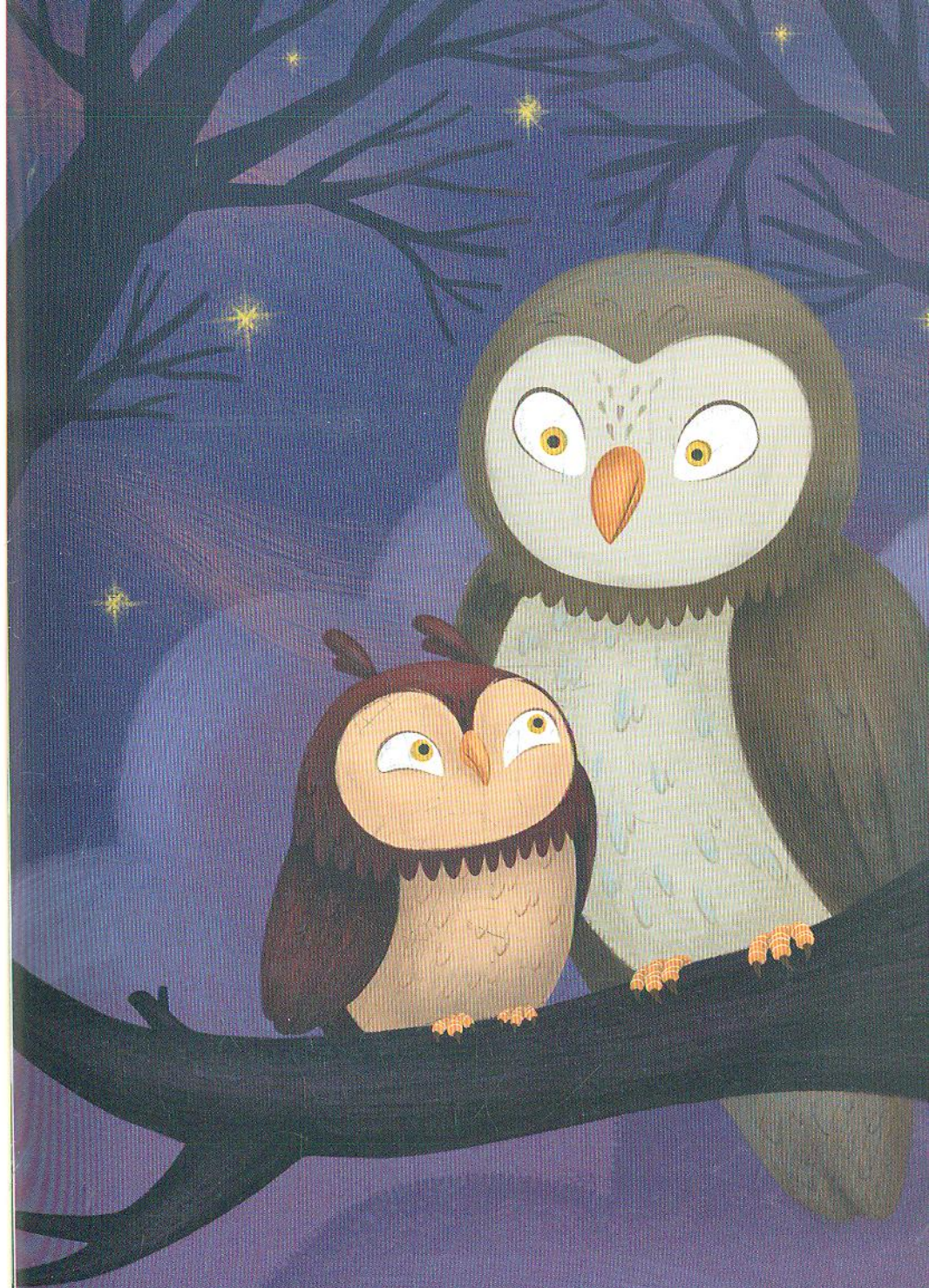
— Що до мене,— сказав Дятел, а він був природженим філософом,— то всі пояснення зайві. Життя таке, яке воно є. А зараз воно жахливо холодне.

Життя в лісі і справді стало жахливо холодним. Білченята, які мешкали в дуплі високої ялини, терлися одне об одного носами, аби зовсім не змерзнути. А зайці лежали, згорнувшись клубочком, у своїй норі, навіть не визираючи назовні.

Лише сови були в захваті. Їхнє пір'я вкрилося памороззю та стирчало навсібіч, але сов це антірохи не бентежило. Вони випучували свої великі жовті очі, голосно перегукуючись між собою: «Пугу! Пугу-у-у! Гарна погода!»

Дроворуби вперто продовжували свій шлях. Вони зупинялися, довго хукали на змерзлі пальці, пританцьовували важкими чобітьми по затверділому снігу, намагаючись відігріти ноги, і знову йшли вперед. Одного разу вони провалилися в бергшрунд*, і вилізли звідти білі, як мірошник, який нав'ючив на себе незав'язаний мішок із борошном. Другого разу вони послизнулися на замерзлому болоті, а весь хмиз розлетівся по кризі. Довелося його збирати

* Бергшрунд — тріщина у снігово-льодовому схилі.

та знову зв'язувати в оберемки. Іншого разу здалося, що вони загубили дорогу, тоді їх охопив крижаний страх. Дроворуби знали, який твердий Сніг для тих, хто засинає в його обіймах. Але вони довірилися Святому Миколі Чудотворцеві, який допомагає всім мандрівникам повернутися назад за власними слідами, тому обережно рушили далі.

Нарешті, вони вибралися з лісу. Далеко вниз, у долині, вони побачили вогники рідного села. Дроворуби розсміялися від радості. «Ось де наш будинок!» — повторювали вони, незграбно плескаючи один одного по плечах.

Але потім вони згадали, що чекає на них удома, і тому засмутилися.

— Отут не до веселощів, — сказав один із них. — Життя влаштоване для багатіїв, а не для таких бідняків, як ми. Краще б ми замерзли в лісі або нас задер би ведмідь.

— Ти маєш рацію, — відповів інший, — в одних усе, в інших — нічого. Навколо одна неправда, і все, окрім горя, ділиться несправедливо.

Поки вони так говорили, на темному небі трапилося щось незвичайне. Яскрава гарна зоря зірвалася зі свого місця й покотилася на землю.

Роззявивши роти, дроворуби стежили, як вона пролетіла повз місяць, повз інші зорі та, перетнувши Чумацький Шлях, упала прямісінько в їхній ліс. Здалося, що вона впала зовсім поруч — там, за старими вербами.

— Чималий, мабуть, шматочок золота, — вирішили вони. — Гарний подарунок тому, хто його знайде.

І дроворуби чимдуж помчали на її пошуки.

Той, хто біг першим, продерся крізь зарості й вибіг на галявину. Ну й ну! На снігу і справді щось блищало. За два кроки дроворуб опинився поруч і, нагнувшись, пильно подивився вниз. Там лежав згорнутий у кілька разів плащ. Виготовлений він був із дорогого золотавого шовку, з вишитими зорями.

— Знайшов, знайшов! — закричав він своєму приятелю. Коли той добіг, вони взяли згорток до рук і почали дбайливо розгортати — адже там було золото, яке тепер належало розділити. Як шкода! Там не було ані золота, ані срібла, ані самоцвітів. У плащі лежала крихітна дитина, яка спокійно спала.

— Ех, а ми думали... — з гіркотою сказав один із них. — Що пуття в цій дитині? Залишмо її тут і ходімо далі. Ми такі бідні, що і власних дітей прогдувати не можемо.

— Ні,— мовив інший.— Не можна кинути її тут гинути від холоду. Хоч я й бідняк, і каші в нашому казанку ніколи не вистачає на всіх, але я візьму її із собою, а моя дружина подбає про неї.

Дбайливо взяв він дитину на руки та загорнув у плащ, аби жорстокий Холод не дихнув їй у лице.

— От тюхтій,— лаявся тихо другий дроворуб, коли вони спускалися в долину.

Перед самим селом він сказав:

— Слухай, нам слід чесно розділити знахідку. Якщо вже ти взяв це немовля, залиш мені хоча б плащ.

— Не можу,— відповів добрий дроворуб.— Цей плащ не мій і не твій. Нехай він залишиться в дитини.

І дроворуб пішов до свого будинку.

— Любий мій! — крикнула радісно дружина дроворуба й кинулася до нього в обійми.— Я так за тебе хвилювалася. Сильний мороз!

Вона миттю підхопила оберемок хмизу та обтрусилася сніг із його чобіт.

Але дроворуб не переступав поріг.

— Я щось знайшов у лісі,— тихо сказав він,— і хочу, щоби ти про це подбала.

— Чудово! — відповіла дружина.— У нас так багато чого бракує в будинку.

Чоловік розгорнув плащ і показав їй немовля.

— Боже ти мій! — вирвалося в неї.— Невже тобі мало наших дітей, що ти приніс ще й цю? А хто буде за нею доглядати?

І дружина сердито подивилася на нього.

— Це Зоряний Хлопчик,— відповів їй чоловік і розповів дивну історію своєї знахідки. Але дружина тільки більше засмутилася.

— Хіба ти не знаєш, що нашим дітям бракує хліба? А ти хочеш, аби ми ще й чужу годували! Хто ж нас нагодує?

— Той, хто малих пташок годує, і нас не залишить.

— Малих пташок! Що ти верзеш! Хіба ти не зустрічав у лісі покляклих горобців, які нерухомо лежать на землі, чи зайців, задертих вовками?

Але чоловік мовчав, як і раніше він не переступав поріг. У цей час порив суворого вітру увірвався крізь відчинені двері. Дружина здригнулася.

— Ти так і триматимеш двері відчиненими, поки весь будинок не вихолодиш?

— У будинку, де є крижане серце, ніколи не буде тепло,— відповів він.